

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 835 din 24.11.2021

Dosarul nr. 921/2020

Petiție nr. 7170/10.11.2020

Petent:

Reclamată: Compania Națională "Poșta Română" S.A

Obiect: posibilă discriminare săvârșită prin nerespectarea recomandărilor C.N.C.D. astfel cum au fost dispuse in cadrul dosarului 380/2019 în care s-a pronunțat Hotărârea nr. 758/30.10.2019

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petent

1.

Numele și domiciliul reclamatei

2. Compania Națională "Poșta Română" S.A., cu sediul in București, B-dul. Dacia, nr. 140, sector 2

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

4. Petentul reclamă că nu au fost respectate recomandările C.N.C.D. astfel cum au fost dispuse in cadrul dosarului 380/2019 în care s-a pronunțat Hotărârea nr. 758/30.10.2019.

5. Prin Hotararea nr. 758/30.10.2019 Colegiul directoral C.N.C.D. a retinut :

- "Colegiul director constata ca reclamata nu a soluționat problema inmanarii unor trimiteri poștale in mod direct pentru persoanele incapabile sa semneze pentru ele;
- Colegiul director constata pe de o parte ca reclamantul trateaza persoanele cu dizabilitati identic cu persoanele fara dizabilitati, solicitând semnătură de primire pentru primirea unor trimiteri poștale, deși din punctul de vedere al posibilității semnăturii situațiile sunt diferite, pe de alta parte trateaza diferit persoanele cu dizabilitati fata de persoanele fara dizabilitate solicitând ca pentru persoanele cu dizabilitate inmanarea unor trimiteri poștale sa se efectueze printr-o alta persoana si nu in mod direct".

Sușinerile reclamatei

6. Prin punctul de vedere depus cu adresa nr.231/14.01.2021, reclamata arată că s-a adresat autorității de reglementare A.N.C.O.M. solicitând elaborarea unui suport legislativ concordant în vederea soluționării diferendului consemnat de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării prin Hotărârea nr. 758/30.10.2019 a Colegiului Director. Reclamata a prezentat autorității de reglementare situația de fapt care a condus la emiterea hotărârii C.N.C.D. și a solicitat îndrumare metodologică în ceea ce privește identificarea unei soluții juridice menită să răspundă nevoilor utilizatorilor de servicii poștale aflați în imposibilitate fizică de a semna pe formularele care atestă livrarea trimiterilor poștale.

7. În răspunsul primit din partea autorității de reglementare s-a subliniat că, în ceea ce privește modul de furnizare al serviciului confirmare de primire, la nivelul legislației primare - O.U.G. nr.13/2013 privind serviciile poștale- nu se face nicio distincție în ceea ce privește modalitatea de furnizare a serviciului, de esență acestuia fiind furnizarea către expeditor a unui înscris semnat de destinatar prin care acesta din urmă atestă livrarea trimiterii poștale. Autoritatea de reglementare a apreciat că, în raport de incapacitățile fizice ale unui destinatar în ceea ce privește operațiunea de livrare cu semnătură, cadrul legal conține suficiente modalități alternative prin care respectivul destinatar poate intra în posesia trimiterii poștale.

8. În ceea ce privește evocarea de către petent a dispozițiilor art.163 c.pr.civilă, ca justificare legală a modalității de intrare în posesia unei trimiteri poștale care, în mod uzual, se predă pe baza de semnătură, ipoteza juridică evocată este expres și limitativ reglementată fiind incident în cauza principiul specialia generalibus derogant, modalitatea de livrare cu consemnarea incapacității de a semna fiind limitată strict la actele de procedură emise în baza codului de procedură civilă. Fiind un caz de excepție, expres și limitativ prevăzut de legislația în vigoare, nu se poate extrapola sau aplica extensiv și altor categorii de trimiteri poștale, altele decât actele de procedură. Astfel, în virtutea rolului său de punere în aplicare a politicii naționale în domeniul serviciilor poștale, inclusiv prin reglementarea pieței și reglementarea tehnică a acestui domeniu, stabilit în sarcina Autorității prin dispozițiile art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.22/2009, A.N.C.O.M. a adoptat, cu respectarea principiilor transparenței, nediscriminării, proporționalității și obiectivității, regimul de autorizare generală, care stabilește drepturile și obligațiile furnizorilor de servicii poștale, precum și condițiile și procedura de obținere, modificare, suspendare și retragere a dreptului de a furniza servicii poștale, care își are sediul materiei în Decizia președintelui A.N.C.O.M. nr.313/2017.

9. Pentru punerea în aplicare a acestui serviciu poștal particular și îndeplinirea cerinței legale prevăzute de legislația primară, aceea de a remite expeditorului o dovadă privind predarea trimiterii poștale înregistrate, prin prevederile pct. 3.10.8. din Decizia A.N.C.O.M. nr.313/2017 s-a prevăzut modalitatea de îndeplinire a acestei cerințe, respectiv: „Furnizorul are obligația de a preda trimiterea poștală care face obiectul serviciului confirmare de primire numai cu condiția ca destinatarul ori persoana autorizată să primească trimiterea poștală să confirme, în scris, primirea trimiterii poștale, prin indicarea datei și a numelui și prenumelui în clar, a călătă pe sape în raport cu destinatarul și, respectiv, prin adăugarea semnăturii, pe formularul utilizat de furnizor în acest sens.” Astfel, conform caracteristicilor stabilite de legiuitor, în acest caz se prevede obligația privind confirmarea în scris de către destinatar ori persoana autorizată să primească trimiterea poștală a dovezii privind predarea trimiterii poștale înregistrate, fapt care asigură particularitatea esențială a acestui serviciu, constând în livrarea ulterioară către expeditor a acestei dovezi privind predarea trimiterii poștale, confirmate în scris de către destinatar. Așadar, obținerea semnăturii în scris/olografe din partea destinatarului sau

persoanei îndrituite să primească trimiterea poștală, atestând și data remiterii sale efective, este modalitatea care asigură îndeplinirea acestor exigențe legale, care țin de esența serviciului confirmare de primire, neputând fi eludată cerința confirmării „în scris” a predării trimiterii poștale, distingându-l în același timp de toate celelalte tipuri de servicii poștale.

10. Rațiunea cu privire la reglementarea condițiilor acestui serviciu poștal, astfel cum au fost expuse mai sus, derivă din necesitatea existenței unui serviciu poștal care să ofere expeditorilor garanția și, totodată, dovada remiterii unei trimiteri poștale către destinatarul acesteia, identitatea destinatarului fiind confirmată inclusiv pe bază de semnătură. Această necesitate este impusă de caracterul oficial al unor acte, informări sau proceduri, iar data primirii trimiterii de către destinatar sau persoana autorizată în numele acestuia este legată, de cele mai multe ori, de nașterea sau stingerea unui drept, ori a unui raport juridic.

11. Acest tip de serviciu poștal, ale cărui particularități sunt trasate legal, este utilizat deopotrivă de persoanele fizice sau juridice care, din diverse rațiuni, solicită confirmarea (atestarea) predării trimiterii poștale, necesitând garanția autenticității și identificarea persoanei destinate, cât și de către instituții și autorități publice, fiind chiar impus legislativ în unele cazuri. De asemenea, posibilitatea livrării unei trimiteri poștale către o persoană distinctă de destinatarul trimiterii poștale, însă autorizată în vederea primirii, respectiv a confirmării primirii trimiterii poștale, de către acesta din urmă, este un drept de care se bucură orice destinatar al unei trimiteri poștale ce face obiectul serviciului confirmare de primire, putând uza în consecință de dreptul său legal în scopul primirii trimiterii poștale. În acest sens, fără a lăsa loc interpretărilor, A.N.C.O.M. a subliniat cu diverse ocazii faptul că sintagma „persoană autorizată” astfel reglementată are o sferă destul de largă de aplicabilitate, vizând orice persoană care este îndrituită să primească trimiterea poștală, referindu-se, dar nelimitându-se, la reprezentantul legal sau convențional, persoana care are atribuții în acest sens potrivit unor raporturi de muncă, persoana majoră desemnată de către destinatar și despre care acesta din urmă a informat în scris furnizorul de servicii poștale, membrii majori ai familiei care locuiesc la adresa destinatarului etc,

În același sens dispun și reglementările la nivel european, care permit recepționarea și confirmarea unor astfel de trimiteri poștale și de către persoane autorizate să le primească sau să le semneze în numele destinatarului.

12. Prin punctul de vedere exprimat de autoritatea de reglementare s-a aratat ca orice furnizor de servicii poștale poate, prin intermediul condițiilor generale privind furnizarea serviciilor poștale adoptate, poate să stabilească inclusiv sfera de aplicabilitate în situația persoanelor autorizate să primească trimiteri poștale. Desigur, această stabilire trebuie realizată în acord cu dispozițiile legislației din domeniul serviciilor poștale și prevederile dreptului comun, sfera persoanelor autorizate putând fi adaptată la specificul anumitor servicii poștale.

13. Petentul este destinatarul unor trimiteri de corespondență înregistrată pentru care predarea se efectuează pe baza semnăturii olografe a destinatarului, în raport de legislația poștala aplicabilă.

Astfel, potrivit dispozițiilor art.2 din OUG nr. 13/2013 privind serviciile poștale sunt definite:

- serviciu de trimitere recomandată - serviciul poștal ale cărui particularități constau în oferirea unei garanții forfetare împotriva riscurilor de pierdere, furt, distrugere totală sau parțială ori deteriorare a trimiterii poștale înregistrate și în eliberarea, la cerere, ulterior depunerii, respectiv livrării trimiterii poștale, a unei dovezi privind depunerea trimiterii poștale sau livrarea la destinatar, fără a fi confirmată în scris de către acesta;

- serviciu confirmare de primire - serviciul poștal a cărui particularitate constă în predarea către expeditor a dovezii privind predarea trimiterii poștale înregistrate, confirmată în scris de destinatar;

Pentru ambele tipuri de servicii definite mai sus, salariatul postal are obligația de a solicita, la momentul inmanării trimiterii poștale, ca destinatarul să confirme prin semnătură că a intrat în posesia trimiterii poștale. Diferența dintre cele două tipuri de servicii este aceea că în cazul serviciului de trimitere recomandată, destinatarul semnează într-o listă de distribuție iar în cazul serviciului confirmare de primire, destinatarul semnează pe un document ce urmează a fi remis expeditorului. Se impune precizarea că expeditorul unei trimiteri poștale are deplină libertate de a alege ce tip de serviciu solicită furnizorului de servicii postale, desigur, în raport de necesitatea obținerii unui material probator cu privire la comunicarea transmisă destinatarului.

14. Singura ipoteză legală în care predarea unei trimiteri poștale înregistrate, fără obținerea unei confirmări scrise din partea destinatarului, este reglementată în mod expres de dispozițiile codului de procedură civilă (art.163 alin.1-2 c.pr.civ), după cum urmează:

„ART. 163 Procedura de comunicare

(1) Comunicarea citației se va face persoanei în drept să o primească, care va semna dovada de înmânăre certificată de agentul însărcinat cu înmânarea.

(2) Dacă destinatarul primește citația, dar refuză să semneze dovada de înmânare ori, din motive întemeiate, nu o poate semna, fsbl.ns.) agentul va întocmi un proces-verbal în care va arăta aceste împrejurări.”

15. Ca o concluzie a celor prezentate, urmează a se avea în vedere că pentru trimiterile cu confirmare de primire este obligatorie obținerea semnăturii olografe a destinatarului care să ateste primirea trimiterii, întrucât C.N.P.R. S.A. prin acceptarea trimitărilor poștale și-a asumat răspunderea față de expeditor pentru predarea trimitărilor către destinatari pe baza de semnătură;

Având în vedere dispozițiile Codului civil precum și normele și instrucțiunile poștale în vigoare, petentul poate intra în posesia trimitărilor, în următoarele condiții:

1) prin împuternicirea unei persoane fizice în baza unei procuri autentice emise în conformitate cu dispozițiile Capitolului IX intitulat, „Contractul de mandat” din Codul civil;

Valabilitatea unei procuri notariale este stabilită în primul rând de parti. Părțile pot limita durata procurii, indicând expres o perioadă de timp în cadrul actului notarial, fără a putea însă specifica o durată nedeterminată.

16. Dacă părțile nu au prevăzut un termen, procura încetează în 3 ani de la încheiere conform dispozițiilor art. 2015 din noul Cod Civil. Procura se poate încheia și pe o perioadă determinată, mai mare sau mai mică de 3 ani (de exemplu - 5 ani sau 5 luni), dacă durata mandatului este menționată expres în procura. De asemenea, împuternicirea notarială poate înceta :

a) prin revocarea sa de către mandant (cel care împuternicește),

b) prin renunțarea mandatarului;

c) sau prin moartea, incapacitatea sau falimentul mandantului ori a mandatarului.

Procura poate fi revocată de către mandant, ori mandatarul poate să renunțe la aceasta.

Revocarea procurii notariale se face prin declarație autentică la orice notar public din țară.

2) prin asistentul personal (dacă există) al persoanei cu handicap grav angajat în temeiul Legii nr. 448/2006;

În înțelesul Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, expresia asistent personal al persoanei cu handicap grav are următoarea semnificație: „persoana care supraveghează,

acorda asistenta si ingrijire copilului sau adultului cu handicap grav, pe baza planului de recuperare pentru copilul cu handicap, respectiv a planului individual de servicii al persoanei adulte cu handicap, Persoana cu handicap grav are dreptul, in baza evaluării sociopsihomedicale, la un asistent personal" (art. 35, Lege nr. 448/2006).

3) prin curator, in cazurile prevăzute de dispozițiile art. 178 si următoarele din Codul civil.

17. În accepțiunea doctrinei curatela reprezintă, o instituție juridica temporara si subsidiara de ocrotire a persoanelor capabile care din diferite motive (situații speciale: boala, infirmitatea fizica etc.) nu-si pot apara singure interesele (persoana nu poate nici personal, nici prin reprezentant, sa ia anumite masuri).

In considerarea faptului ca petentul se declara "disgrafic" si "nedeplasabil si fata de conținutul Sentinței civile nr. 863/22.09.2020 se indica C.N.P.R. a furnizor de servicii poștale obligat "sa faca diferențierea tratamentului" in ceea ce privește adaptarea procedurilor de livrare a trimerilor ce fac obiectul serviciului confirmare de primire.

Din perspectiva conținutului Sentinței civile nr. 863/22.09.2020, urmeaza a se avea in vedere faptul ca demersul petentului de obținere pe calea contenciosului administrativ a anularii parțiale a prevederilor Deciziei A.N.C.O.M. nr. 313/2017 sau obligarea A.N.C.O.M. de a proceda la modificarea legislației secundare pentru reglementarea posibilității furnizării serviciului confirmare de primire in condiții adaptate a fost respins de instanța de judecata in considerarea următoarelor argumente principale:

(a) nu se poate obține pe calea contenciosului administrativ obligarea unei autoritati sa reglementeze in domeniul de competenta detinut in raport de prevederile constituționale referitoare la separația puterilor in stat;

(b) in raport de prevederile legislației primare in materia serviciilor poștale, Decizia ANCOM nr.313/2017 nu conține prevederi cu caracter nelegal care sa justifice anulara lor pe calea contenciosului administrativ.

18. Sentința civila nr.863/22.09.2020 a fost pronunțata intr-un litigiu dintre petent si A.N.C.O.M., C.N.P.R. neavand calitatea de parte in acest proces. Având in vedere acest aspect, hotararea judecătoreasca nu este opozabila C.N.P.R. si nici nu conține obligații - de orice natura- in sarcina CNPR, fiind pe deplin aplicabil principiul general de drept res inter alios acta, aliis neque nocere neque prodesse potest. Consecința juridica a acestei situații de fapt este aceea ca hotararea judecătoreasca evocata de petent nu poate constitui un temei juridic al solicitării formulate.

Mai mult decât atat, din conținutul hotărârii judecătorești si in considerarea raționamentelor de ordin juridic expuse de instanța de judecata se valideaza, in mod indirect, conduita legala a C.N.P.R. in raport de operațiunile de livrare a trimerilor ce fac obiectul serviciului confirmare de primire avandu-l pe petent ca destinatar.

IV. Cadrul legal aplicabil

19. O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

- **Ordinul CNCD nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor**

- **Constituția României – art.16**

- **Legea nr. 488 din 2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap**

V. Motive de fapt și de drept

20. În analiza faptelor prezentate, Colegiul director al CNCD reține că petentul reclamă o posibilă faptă de discriminare săvârșită nerespectarea recomandărilor C.N.C.D. astfel cum au fost dispuse în cadrul dosarului 380/2019 în care s-a pronunțat Hotărârea nr. 758/30.10.2019.

21. Prin Hotărârea nr.190/19.02.2021 a fost anulată hotărârea nr. 785/30.10.2019 pronunțată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

Potrivit dispozițiilor O.G. nr. 137/2000 republicată, jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „jurisdicție administrativă” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare. Actul de soluționare a unui conflict corelativ dispozițiilor O.G. nr. 137/2000, republicată, este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (C.N.C.D.), iar actul per se, este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești. Aceste aspecte sunt statuate de prevederile art. 16 (independența organului care emite actul), art. 20 (procedura specială), art. 20 alin.6 (principiul contradictorialității și al dreptului la apărare), art. 20 alin.7 (obligativitatea motivării actului), art. 20 alin.9 (procedura de atac în fața instanței de contencios administrativ) din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată. De altfel, caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul director al CNCD a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ (între altele decizia civilă nr. 1960 din 15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție) Prin Decizia nr. 1.096 din 15 octombrie 2008 și ulterior Decizia nr. 444 din 31 martie 2009 și Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că „CNCD este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ-jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art.124 privind înfăptuirea justiției și art.126 alin.(5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare”.

22. Astfel, raportându-ne la obiectul plângerii și la dispozițiile legale aplicabile, Colegiul Director constată că, referitor la aspectele de punere în aplicare a măsurilor Hotărârii CNCD, nu sunt incidente dispozițiile O.G nr.137/2000.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu sunt incidente dispozițiile O.G nr.137/2000.
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:

VII. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 24.11.2021 au fost: DIACONU ADRIAN – Membru, HORIA GRAMA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MARIA MOȚA – Membru, CĂTĂLINA OLTEANU – Membru, POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Data redactării: 24.11.2021

Redactată și motivată: M.M. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.